Macaafa Qulqulluu Dubbisuu

Geoffrey Thomas

Macaafa Qulqulluu Dubbisuu

MERF Ethiopia
Zemen Endale +251-911790701

Macaafa Qulqulluu Dubbisuu

Macaafa qulquluu afaan dhalootaan argachuu caalaa carraawwan muraasin jiraachuu malu ta'aa?

Waggoota dhibba shan dura akkuma qonnaan bulaan maarasaa isaa hordofuu,wayyaa kan dhahu damacaa wayyaa ittiin dhahu bira taa'uu,guyyaa tokko ergoota macaafa qulqulluu afaan dhaloota isaan argatee dharraa dheebuu ba'u horatee ture.Dhimmi kun keessuumaa dubbattootin afaan ingilizii afaan dhalootaa isaaniitiin afaan qulqulluu akka qabaatan taasisuu yaada Wiiliyaam Tiindaalii keessa deddebi'uun isa aarsaa hawwaasa tureera. Abdiisaa kana nama salphiseef waliin falmiisaa yeroo xumuru,Wiiliyaam akkas jedhe :-''Waaqayyo araara naaf godheera, umurii dheeraa yoo naaf laate ijoollee maasaa dhiibdu siin caalaatti akka isaan macaafa qulqulluu beekan taasisa.''Tiindal akkuma jedheen jireenyi isaa utuu hin jijjiiramin jireenya isaa wareegama kaffaluun waan jireenya isaa waan hawwaa ture galmaan ga'uu dhalootaa dhalootatti ce'aa kan ta'e macaafa

qulqulluu afaan ingiliffaan barreeffame akka argannu taasisee jira.

‘’Afaan tokko adda taasisuu wantoti danda’an maali kan jedhu irratti falmii yoo jiraate ,biyya lafaa kana irra afaanota kuma torbaa oltu jiru.A.L.A bara 2013 walakkeessatti gamaaggama geggeeffameen macaafin qulqulluun muraasaain isaa gara afaanota kuma lamaafi dhibba shaniifi sagaltamaa hiikamuun isaa hubatameera. Wayita akana macaafin qulqulluun guutummaan guutuutti kan itti hiikame afaanota dhibba afurii sagaltamii shan yeroo ta’u ,kakuu haaraan ammo afaanota kuma tokkofi dhibba lamaafi torbaatamii saddeetitti hiikameera. Kakuu haaraan muraasaan afaantota dhibba saddeetiifi kudha torbatti hiikuu danda’ameera.Kana jechuun afaanota biyya lafaa keessaa jira dhibbeentaa sagaltama ta’an macaafa qulqulluu muraasaa isaa hiikamaniiruuf.

Haata’u garuu ,kutaalee biyya lafaa tokko tokko amma illee macaafin qulqulluun akka hin maxxansuus ta’e gurguruu cimsanii dhorkuun in jira.

1. Madda : Yuunaayitid Baayibal Soosaayitii

Kun macaafa Aleekisaandar Soolzanisitaayin keessaa isa tokko keessatti kaaba Kaazakistaan itti kan argamu mana hidhaa Kaaraagaandaa bakka jedhamu keessatti taatee ta'e kan yaadachiisudha.Taaticha keessatti Ivaan Diinoosooviichi ganamaa ka'ee sirreffaamaa hiriyaasaa macaafa kakuu haaraa dubbisuun saglee dubbisaa isaa in dhaga'ama.

'' Miseensa Waldaa Kirstaiyaanaa Baapitisti kan ta'e Aliyooshi sagaleesaa gadqabee macaafa qulqulluu dubbisa:-'' Isin keessaa lubbuun kamiyyuu ykn hattuu ykn hamaa kan raawwataa akka ta'u ykn dhimmoota biroo keessa akka galu ta'ee qorma hin fudhatu ,kirstaanaa akka ta'u garuu qorama yoo fudhate waa'ee maqaa kanaa Waaqayyoon hagalateeffata malee hinqaana'in. 2 Aliyooshi abshaala ,kutaa ciisichaa mana hidhaa keessatti qaawwaa qopheessuun macaafa qulqulluu itti cuqqaalun isa dhikate barbaacha wayita taasiafame argamaee hin beeku.'' 3 Macaafa qulqullaa'aa akka kanaa dhiyootti argachuu fi birmadummaan qayyabachuun keenya carraa guddaadha. Haata'u garuu,macaafa qulqulluu keenya

dubbisaa hubachuun keenyaan gad jechuu keenyaan irraa kan ka’een baayyee itti fayyadamudhiisuu dandaanya. Utubaan jireenyi kerstaanummaa ittiin dhaabbatu macaafa qulqulluu yeroo hundumaa cimanii dubbisuuu fi jaallatanii qu’achuu irratti kan hundaa’e ta’us ,kallattii garagaraan komeefi qoramasaaf furmaata barbaaduun kana shaakalaan guutamaeedha. Yasuus akka duuka buutotaatti macaafa akka sakkattaanu nu akkeekkachiisee jira.Innis dubbii sagalee Waaqayyoo gad fageenyaan akka sakattaanu tokkon tokkoon xiinxaalaa keessatti giddu gala akka ta’uufi hiikoon garagaraa laphee keenya keessa akka jiraatuufdha.Dharraa’uun sagalee Waaqayyoo hubachuuf ilaalchisee akka nama dheebotee ta’uu qabana. Fedhii o’aa akka kanaa bu’uura kan ta’e malee akka tasaa fi sadarkaa lammaffaatti salphisnee kan qabannu dhimma akkasumaanii ta’uu hin qabu.Dhimmi kun sochoosaa eenyummaa keenyaa fi kan sochii keenyaa –bu’uura jireenya keenyaa ta’uun ,jireenya kirstaanummaa keessatti dusaa ta’uutu irraa eegama.

2. Phexiroos isa duraa 415-16 (bara 1954 kan hiikame)

3. Soolzaniitisine Waan deeyi in za laayifi oof ivaan deeniisoviichi fuula 25
4. Yoh.5:39 (bara 1954 kan hiikame)

Namin dubbii sagalee Waaqayyoon malee bidden qofaan jiraachuu kan hin dandeenye erga ta'ee ,sagaleen Waaqayyoo jireenya kirstaanummaa keenya keessatti hojee gonkumaa bakka bu'uu hin dandeenye qaba jechuudha. Kanaaf gama dubbisuutiin ciminaan dubbisuufi jabina agarsiisuu qabna.Gorsoota bu'uuraa armaan gad jiran raawwachuun dirqama keessan ba'uuf kan isin gargaaraniidha:-

1. Fedha Guddifachuu

Macaafa qulquluu utuu addaan hin kutin yeroo hundumaa dubbisiuun ofii keenya dubbisa macaafa qaulaulluuf leenjisuu qabna.Namootin baayyeen ulfaatina isaanii hir'isuu in barbaadu ,cimsani utuu dubbatanii in dhaga'amu,haata'u garuu ulfaatina qama isaanii xiqqeessuuf homaa hin raawwatan.Guyyaa tokko garuu sodaana isaan in weerara.Duraan gaara rakkoo tokko malee ba'aa ta'ran xiqqoo ishee akkuma imalaniin

hafuurri addaan cituun hafuurabaafachuunitti cima, hafuura fudhachuun in dhaabbatu,nama isaan ialaaluuf garuu akka nama gaara ba'aa jiran dinqisiisfatanii fakkeessu. Naannawaa qoma isaanii waan ti akka dhukkubii itti dhaga'amuu danda'a. Ogeessa fayyaasaanii(Dooktoorasaanii) yeroo gaafatan dhiibbaan dhiigaasaanii baayyee akka dabale fi ulfaatin qaamasaanii hamma barbaadamuun olitti dabalee jiraachuusaa itti himuu danda'a. Jiraachuu kan barbaadan yoo ta'e sochii qaama jabeessu raawwachuu akka isaan irra jiruu isaanitti himuu danda'u. Kanaaf, fayyaummaasaanii eeggachuu fedhii cimaa qabaniin irraa ka'een mataa isaaniirratti duula hir'isa soorataa taasisuu danda'u.

Muuxannoo macaafa qulqulluu yeroo hundumaa duubbisuun bu'aa fedhii cimaafi mudaa jireenyaaf daandii furmaatin itti argamuudha. Shaakala salphaa miti,gufuuwwan keessoofi alaa baayyee mo'achuu barbaachisa. Barbaachisummaa sakkatta'uu macaafota qulqulluu hubachuu qabdu. Innis-

1ffa. Uumama Macaafota qulqulluu :- ‘’ Namin Waqqayyoo hojii gaarii hundaa fi mudaa malee kan qophaa’e ta’uu qaba,hafuura Waaqayyoo kan qabu macaafa hundumaa irraa barachuu ittiin ifatamuu laphee ittii sirreeffachuu gorsa qulqullumaaf infayyada. ‘’5 Macaaf qulqulluun macaafa qulqullaa’aadha. Kanaaf macaafota biroo irraa adda.Macaafin qulqulluun macaafota namtolchee hogubarruu baraa baratti ce’ufi macaafa mana amantaa kamiyyuurraa addadha.

5 Ximooxiyoos isa lammaaffaa 4:16:17

Kanaaf kirstaana kan jedhame hundumatuu kitaaba adda ta’e kanaaf yeroon kennus ta’e macaafichaafi jaalala ta’ufii qabu kan qabaatu adda ta’uu qaba. Heenarii Maartiin jaarraa kudha salgaffaa keessa Qeerroo beekamaa ture miisiyoonota akkuma qabu macaafa kamiif iyyuu jaalala kan qabu yoo ta’ellee macaafa qulaulluu waliin yeroo walbira qabau garuu onneesaa keessaatti macaafa isa kamiin iyyuu gara duubaatti taasisuun maacafa qulqulluu qofaaf iddoo adda ta’e laachu seera godhatee miisiyoonicha jiraatu ta’uu dubbateera. Joon Buniyaan gargaarasa hafuura

qulqulluun’’ imla isa monokkosuu’’ kan jedhu macaafa nama kakaasu barreessuu danda’us ,kirstoyaanni kamiyyuu garuu jijiiramaaf hamma macaafa qulqulluu kan kakaasu akka ta’e dubbatee hin beeku. Akka kana kan jiran kennaa danuu barreessuu ketaabota danuu barreessaniiru, isaan keessa naming tokko illee afuura-jiraataa Waaqa akka ta’e bakki isaan itti ibsan hin turre, ykn Waaqayyo akkas jedha jedhannii illee hin barrreessine. ‘’Amalooti addaa ta’eef inni guddaan ‘’ macaafota qulqulluu akkas jedhaiin barreessuudha. Waaqayyo kan jedhuuf sagaleen macaafa qulqulluu walisiminaa waldubbisuu qabu, amala addaa kana macaafoti biroo irraa hin hiratan . Waaqayyo kallattiidhaan kan nutti dubbatu macaafa qulqulluu qofaan.

2ffa.Ergaa macaafa qulqulluu : Gooftaan keenya Yasuus Kirstoos sgalee isaa keessa jireenyi akka jiru nuuf mirkaneesseera.Inni Waaqayyooj ireenya barabaraan dhala namaa waliin daandii tokkummaa inni uumuu kan agarsiisuudha. Namooti waa’eensaa yeroo dubbatumu waa’ee eenyumaa hindhageenyee akkamitti

amanu ? Namootin Yasuusiin amanuuf isaafi hojiisaa beekuu qabu,amanaan kan amanu beekee akka itti jiraatu taasisuuf macaafin qulqulluun baayyee barbaachosaadha. Eenymaan amanaa gara Yasuusiin fakkaachuun haalli jijjiiramu addaan kan hin cinne fi daandii ciminni irratti hin mul'anne macaafa qulqulluu waliin walitti hidhata qabuun qofaan murtaa'uu hin danda'u ta'a. Ergamaa Pheexiroos akka jedha '' …..fayyinaaf isatti akka guddattan akka mucoolii amma dhalatanii jal'ina kan hin qabne sagalee aannan dharra'aa . Jireenya barabaraaf ogummaa Kirstoosittis ta'e ,isaan waliigaluu ykn jaalalaan guddachuus haata'u sagalee Waaaqayyoo sakkatta'uurra darbee waanti ta'u miti. Hundumti keenya in duuna,nuti dhiiroti biyya lafaarra jirrufi dhalaan in duuna,jireenya barabaraatti kan mul'atu macaafa tokko qofatu jira. Macaafa sana beekuun qaba. 6.Pheexiroos isa duraa 2:2

3ffa . Dhuga ba'iinsa macaafota qulqullaa'oo ; macaafonni qulqullootin waa'ee Yasuus Kirstoos dhugaa'abu:- inni yaada rimee yaada ijoo macaafota qulqullaa'oo ti. Walumaa galatti macaafoti kakuu moofaa

waa’ee dhufaatii Yasuus Kirstoos –dhalachuu yeroo dubbatan,macaafoti kakuu haaraa ammo gara isaatti kan agarsiiftuu dha.Kana ifa gochuu kan barbaadu yaada dimshaashaati,kutaa tokkoon tokkotti sammuun Yasuus Kirstoosfi barsiisisaa macaafota qulqullaa’oo keessatti ibsamee jira. Naiyootin kakuu moofaa afuura Yasuu Kirstoos keessa isaanii jiruun dubbataniiru.Guutummaan macaafa qulqulluu agarsiiftuu hojii Waaqayyoo Yasuusiin Kirstoosiin hojjetee ti, innis kakuu fi barbaacha isaa ti. Jaalalli gubaafi guddaan Kirstaanaa sammuu Kisrstoos beekuudha,eenyummaa isaafi duuka buutotasaaf jaalala inni qabu hubachuudha. Ani Yasuusiin beekuuf fedhii gubaa qaba yoo ta’e bakka biraa eessa dhaquun danda’a?Yasuusa akkas naan jedha ‘’ macaafota qulqullaa’oo sakatta’i.’’ Sababiinsaa Kirstoosa Yasuusiin kan mul’ate eenyummaan Waaqayyoo aangoodhaan yeroo mul’atetti fi yaadi inni anarraa qabu maal akka ta’e kan seeneffame macaafota qulqulluu keesstti waan ta’eefdha.

4ffa .Guddina uumama macaafota qulqullaa’oo – walsimina,macaafin qulqulluun bu’uura irraa kan walqabateefi inni tokko isa tokko irratti kan fo’ame qaama dhugaan hojjetame dha. Qaamin nama tokkoo kutaa muraasa ilaalamee waa’ee qaamaasaa waliigalaa akkamittai akka hojjetame dubbachuun hin danda’amu. Macaafoti qulqulluunnis akkuma kana mul’ata macaafa kakuu haaraa malee kakuu moofaa hubachuun hin danda’amu,kanaaf ergaan ergmaan Phaawuloos qulqulluu wangeelotaa malee ogummaa deggeramnii hubachuunn rakkisaa ta’a. Haala kana hin taanetti boqonnaa tokkos ta’e kutaa macaafa qulqulluu tokko erga barreeffame waliigala isaa adda baasuun hubachuun hin danda’amu.Fakkeenyaaf,Luqaaas Boqo.18 irratti Yasuus waa’ee haadha hiyyeessaa fakkeenya fudhachuun naming cimee yeroo hundumaa kadhachuu akka qabuufi onneensaa bu’uu akka hin qabne ibseera (Luq.18:1) .Ittii aansuu gaaffii dhibaa tokko gaafate :-‘’haata’u iyyuu malee, ilmi namaa yemmuu dhufu amantii lafa irratti argata laataa ?’’ (Luq.18:8) kana jechuun dhalli namaa (walga’ii tokko irratti ykn guyyaa dhumaatti fidiif yeroo dhufu ta’uu danda’a) amantiidhaan ta’ee kadhannaan

cimee kan dhabbate Gooftaasaa Yasuusiin kan eeguudhalataa jechunngaaffii sakkatta'uu ti .

Sagalee macaafa qulqulluurra jiru akka barbaadine akka feetee kan itti fayyadamnu, akkuma jechoota ta'an tokkoo miti,caalattii kan hubatamuu qabuu uumamaan tokkummaa kan qabu fi jireenya waliin kan walhidhatee – quumnagara kan qabuudha.Waan biraan haahafuu macaafota qulqulloota keessa akka tasaa waanti ibsamanfi faayidaa kan hin qabne kan fakkaatan illee xiixala mirkaanaa'een haala ajaa'iba ta'een hiikoo kan badhaadhan ta'anii argamu.

5ffaa. Faayidaa macaafota qulqullaa'oo : jireenyi bayyee walxaxaadha,biyya lafaa irra wayita ammaa kana guddachaafi babal'achaa kan jiru taateewwan hawaasummaa amantaa kirstiyaanummaaf diinummaa hadhaawaa ta'ee ibsamuu karaa danda'uun dha. Maarksist Eengiils ,Chaarlas Daarwiinfi Siigimaan Firuudi kutaa biyyaa lafaa kara dhihaa irra kan aguuge haaluun amantaa babbal'achuusaan shoora mataa isaanii taphataniiru. Sab-quunnamtiilee fi macaafolee danuun macaafa qulqulluurraan deddeebi'anii hubaatii in geggeessu.

Faca’uu maatii, sagaagaluu, gaa’ila hiikuu, ulfa ofirraa baasuu…..waantoti kkf kirstoyaanota irratti rakkoo amala gaarii guddaa ta’uun mul’atu.Kana irraa kan ka’e nuti gaaffilee dhiphisoon hunkuramaa waan sirrii ta’e yaadinee,waan sirrii ta’e hubannee raawwachuuf barbaacha irra jirra. Waaqayyos sagaleesaa jaarraa diddamii tokkoffaa keessa kan hin baratameneef baroota biroo keessa kan turan hundumaa walitti eda’amanii ittiin qixxaachuu kan hin dandeenye isaan ‘’ guyyoota dhumaa’’ akka ta’an yaadee akka barreefaman kan taasise. Deebii gaaffiilee walxaxoo yerichaa macaafa qulqulluu keessaa arganna.Hubannaa barbaachisaafi jabina gonfachuuf ofii keenya ogummaa dubbii sagalee Waaqayyoo hidhachuun dhimma nurraa eegamuudha. Dhibaa’ummaa qorama keenya sia guddaa dha. Ogummaa darbe irratti hirkachuun rakkoo keenya isa guddaa ta’ee nutti mul’ata. Ofitti amanamummaa, amalli keenya fi kadhati keenya sagalee Waaqayyoottii hundee gad kan fageeffate ta’uu qaba. Kistaiyaanotin gudddachaa jiran ta’uu qabna.’’Obsuun macaafotaa obsa namaaf laatan irra durse isa barreeffame hundumaa barumsa keenayaaf nuuf barreeffamee jira.’’7 Rom 15:4

Fedhii cimsuuf humni akka jaalalaa hin jiru.Dargaggoon tokko afaan biyya biraa tokkoo bu'aa ogummaa isaaf qayyabachuu in danda'a,haata'u garuu dubbattoota afaan sana dubbatan shamree tokko waliin jaalalli isa qabee waliigaluuf jecha kan qayyabatu yoo ta'e ,afaan sana dafee baruuf miira beela'uu guddaatu isa irra dhufa!Macaafota qulqullaa'oo qayyabachuuf gufuu guddaa waantoti nutti ta'an jaalala Kirstoosiif qabanu waan hira'ataa ta'eefdha,macaafa qulqulluu beekuuf fedhi nuti qabnu gad bu'aa yoo ta'e,dhugaatti fayyisaa beekuun keenya ykn dursee jaalala isaaf qabanu ture badeera yoota sakatta'amuu qaba.

Bakka kanatti haa eegallu,sagalee dubbii Waaqayyoo waliin jaalalaan ta'uu keenya ofitti haa amannu,'' Abeeti ,seera kee akka gaariittan jaaladhe! Guyyaa hundumaa inni anaaf yaadannoodha .'' Kun fedhii dubbisa macaafa qulqulluu hin dammaqisu,in raggaasisus ?

2. Yeroo ramadaa

Macaafa qulqulluu dubbiisuun akka macaafa biraa dubbisuu miti. Gocha kanaaf yeroo addaa hin ramadinu yoo ta'e gonkumaa kan hin raawwatamne ta'a. Madaalli macaafa qulqulluus kanuma:- Fuulota 1000 ol kan qabu walitti qabama macaafotaa 66 ti!.Macaafa kana dubbisuun hubachuuf kan gargaaran namoota baratan barbaachisa. Macaafin qulqulluun macaafota hundaan olta'us garuu ,yeroo tokko tokko hubachuuf rakkisaa yeroo itti ta'utu jira.

Kanaaf sagalee Waaqayyoo haala fooyya'aa ta'een hubachuufi carraawwaan battala argannu hundumaatti fayyadamuun dhaabbataan dammaqaa in taasifna. Macaafota qulqullaa'oo yeroo yaadinu sammuun keenya sageleesaa waliin ta'uufi hiika argachuu argachuuf utuu addaan hinkutin inbirr'ata –in hawwa.Lallaboota yeroo dhaggeeffannu ogummaa sagalee waaqayyootti guddachuufdha. Obboolota kiristiyaanaa waliin yeroo walitti qabamnuufi onnee keenya keessa wanti deddeebi'u isa kanaadha .Far.119:97

‘’Yeroo sanatti warri Waaqayyoon sodaatan walii waliisaaniitiin walitti dubbatan+ Waaqayyos in dhaggeeffate+ Waaqayyoon warra sodaatan maqaasaa warri yaadan macaafa yaadannoo fuula duratti barreeffame.’’ 9 Kana hundumaa garuu darbee darbee kan ta’u ykn yeroo baayyee keessatti altokko kan ta’u dha,yeroo kamittuu kan ta’u yeroo fedhetti ta’uu dhiisuu danda’a.Kanaaf sagalee Waaqayyoo qu’achuuf ta’e jennee yeroo ramaduu qabna,kaayyoo kanaaf yeroo adda ta’e adda baasuun filuu jechuudha.

Yeroo akka kanaa xibaartuun ykn warra tolchanii kan ta’u miti.Sochii jireenyaaf tooftaan jireenyaa keenya hundumaa caasaa yeroo adda ta’e kana keessa hammatamuu qabu.Naamusaafi sirna kan qabu tooftaan jireenyaa keenyaa eenyummaafi amala namaa waliin walhin argu.Haala umamaa ta’een jireenya sirnawaa firi qabeessummaa waliin in yaadina, dhuunfaa keenyatti sina maleessa –kan hin tilmaamamne dubbisa macaafa qulqulluu irra deddeebisnee guddisnee dubbanna. Ilaachaa ilaalle kanaan of gowwoomsina.Nuti uumama akka fakkii Waaqaatti kan uumamane dha,Waaqinnin

keenya inni Waaqa irra jiru Waaqa sirna qabeessadha,inni uumaa ta’uufi namaa of-laachuu isaan kan mul’ateedha.Nuti bu’a qabeessummaan guddanneen kan argamnu jireenya keenya karaa karoora qabuuf caaseffammaan yeroo geggeeffannuudha.Dhiiroti danuu obboroo ganama ka’uu hareeda isaanii haaddachuudhaaf ofilaallee fuuldura daqiiqaa kudhan dhaabbachuun yeroosaanii akkuma balleessan,ciree keenya nayaachuu yeroo akkuma ramadinu, yeroo gara yerootti macaafa qulqulluu keenya dubbisuuf yeroo ramaduu qabna. Andiriiwu Boonaar kanjedhamu kirstiyaanni gammachiisaan jedhamu tokko yeroo tokko akkamitti akkas gammachiisaa akka ta’e fuula duratti gaafatamee yeroo deebisu akkas jedhee ture;-‘’Ani guyyaa tokko illee Gooftaa Yasuus waliin dhuunfaa kootti tokkummaa utuun hin uumin darbuu nama hiyyamu miti ‘’

Eegaa Gooftaan waliin tokkummaa inn uummatu yoom ta’uu qaba ?deebiinsaa salphaadha ,dubbisaan sammuufi hafuura isaan dammaqaa yeroo ta’utti fi waci bakka hin jirretti ta’uu akka qaba.Tokkoon tokkoon namaa nama addaati,kanaafWaaqayyoo waliin tokkumma waa’ee

uumuu keenyaa dubbachuu keenyaan dura kana akka raawwataaniif akka isin gargaaruuf naming isin itti himtan eenyu akka ta'e hubadhaa. Hin ta'u yoo ta'e akkuma seera fariisotaa gad buusuu irraa kan hafe waanti ta'u hin jiru.Nammoti baayyeen qaamasaanii dadhabbiif mudhukuurraa bilisa itti ta'uu danda'an obboroo macaafa qulqulluu dubbisuu yeroo mijaa'aa akka ta'e dhugaa ba'u. Tarii bakka namooti hundumatuu rafanitti halkann waarrii keessa dubbisuun muuxannoo gaarii ta'uu danda'a, haata'u garuu akkas bareedee gammachuun bariisifatee onnee nama hojii seenu keessa buluu rakkisaafi dafee baduus in danda'a.Muuxannoon akka kanaa namooti qaban baayyeen ganama obbooroo ka'uu akka isaan rakkisu dubbatu.Kun ammo hamma halkan waariitti turanii rafuu isaanii kan walqabatuudha.

Telieviishinii ilaaaluuf sirna ittiin ilaalu naming qopheeffate dubbisa macaafa qulqulluu obboroof jecha televiishinii ilaaluu dhiisuutu irra jira! Obbo ka'uudhaafi dafanii hirribaa dammaquun namoota rakkatan yoo taatan ,battaluma sana macaafa qulqulluu dubbisuu yaalii hin godhinaa.Isa irra caalaa dhiqachuu fi uffachuu

dursaa,hiikama qaamaafi sammuu akka argattaniif sochii qaamaa waan isin gammachiisuu danda’u hojjedhaa itti aansuun dubbisuu eegalaa.Haati warraa dursa kan laattu ijoollee gara mana barumsaattierguu ta’uu danda’a,kanaaf gochaalee guyyaa keessatti raawwattu utuu hin eegalin dura yeroo tasagbbii qabu dubbisa macaafa qulqulluuf utuu itti fayyadamtee gaariidha.Namoota tokko tokkoof ammo hojiidhaa yeroo deebi’an yeroo galgalaa jiru macaafa qulqulluu dubbisuuf yeroo bareedaa ta’uufii danda’a. Hundumti keenya garaagara, kanaaf kirstiyaanotin of beekan muuxannoo kadhataa fi dubbisa macaafa qulqulluu dhuunfaasaanii kirstiyaanotin biroon akka hojiirra oolachaniif dhiibuu hin qaban. Dhimma kana irratti fuula Gooftaa duratti hundumti keenya itti gaafatamummaan dhaabbanna.

Wacaafi jeequmsarraa sammuun keenya bilisa ta’uu fi gabii qabaachuu ittidanda’amu sa’tii mijaawaa kamiyyuu hinaaffaan eegamuu qaba.Asi irratti hubadhaa ,sa’aatiin sun yeroo baayyee gufuufi taatee nama danquu dnada’antu itti baayya’ata, jecha biraan hubaatii hafuuraa irratti raawwatama. Kanaaf, carraa argametti

fayyadamuun sa’aa sana waan biraaf oolchuuf wareegama kaffalluuf dhiibbaa jala galla.Bakka kanatti dhibaa’inni nuti agarsiifnu kallatii jireenyaa hedduuf ka’umsa dadhabbii nutti ta’a,faallaasaa yeroo sanatti ciminni nuti agarsiifnu haalota jireenyaa hedduu keessatti cimina ittiin mul’annu ta’a.Jireenya kirstaanummaa haaloti wareegama gurguddoo itti raawwannu hin jijjiiraman,Isaan kanarraa kan barataman mo’ichaa fi kufaatiin qaqqabsiisan waliin imala hafuuraa keenya hundumaa barootatti imalla. Sagalee Waaqayyoo guyya guyyaan qayyabachuuf mataa ofii ganuu shaakaluun jireenya kirstiyaanaa kamiyyuu keessatti hojii fufiinsa qabu dha.

3.Sagalee Waaqayyoo dubbisuuf bakka adda baasuu

Macaafa qulqulluu eessa iyyuu fuutanii deemuu in dandeessu,gaara irra ykn ammo qarqara galaanaa ykn laga bira macaafa qulqulluu dubbisuun muuxannoo jireenya kirstaanummaa gammachuu gad fageenya qabu kan namaaf kennu keessa isa tokkoodha. Dubbisa sirna qabeessa guyya guyyaan geggeeffamu garuu sochii irra bilisa kan ta’eefi gabiin qu’achuu bakka itti danda’amu

adda baasuun barbaachisaadha.Fayyisaan keenya Yasuus Kirstoos gara biqilooti (kuduraa fi muduraan) jiran deemaa ture,ergamaan Pheexiroos garuu jannata qopheessee ture,akkasuma illee nabiyyuu Eliyaas jannati akka qophaa'eef dubbisna.

Macaafota qulqullaa'oo utuu addaan hin kutin dubbisuun sammuu keenya keessatti bakka hin sochooone akka qabaatu taasisuun bu'aa qaba. Akka kana namin sammuu qabu yeroo ciisus ta'e yeroo taa'u boqonnaa walqixxaate keessa ta'ee ti,sababiinsaa naming akka kanaa al-tokko qayyabachuuf haalli inni itti taa'u waan itti bareef yeroo sanaafi bakka sanatti of arga.Ifi keessatti dubbifamu madaalawaa ta'uu mirkaneeffadhaa.Akka gaariitti ifa ife keessa teenyee macaafa qulqulluu jecha lama dubbisuu in dandeenya.Bakka dubbisa keessanitti ho'i kutaa gar malee kan o'u fi kan qorru –madaalawaa ta'uu qaba.Yeroo dubbisa keessanii xiyyeeffaannoo haala naannawaa keessanii keessaa ba'aa akkuma deemuun gad fageenyaan dubbisuun keessan dabalaa deema. Macaafa qulqulluu ciisanii dubbisuuun (kitaa biros haata'uu ciisanii dubbisuun) gonkumaa akkaataa taa'umsaa

gorfamu miti! Maaliif yoo jedhame taa'anii dubbisuun dammaqaa nama taasisa,taa'anii dubbisuun asiif achi waan itti hirkatan.Namootin tokko tokko jilbeemfatanii dubbisu,haata'u garuu jilbeemfachuun uumaafi dafee mijaa'ina kan nama irraa kaasu ta'uu danda'a,sababa kana irraa ka'een harka keenya keessa macaafa jiru dhiifinee xiyyeeffannaan keenya gara dhukkubbii fi gara mijaa'ina dhabuutii akka dhufnu taasisa.

Isaan kun hundumtinuu hordofsiistuu irratti kan xiyyeeffataniidha jettannii yaaduu dandeessu ,haata'u dagachuu hinqabne yeroo dubbisaa akkaataan taa'umsa keessanii faayida dhabeessa akka hin taane ,fakkenyaaf jilbeemfachuun kadhta jalqabuufdha. Namin tokko kan jilbeemfatuuf fuula Waaqayyoo isa qulqulluu duratti ofii garalaafummaan gad of qabuufdha. Lubbusaa dhangalasee qaamin salphatee kan kadhatu jira, faartaan ‘’onneen koos foon koos Waaqa isa jiraataan gammaddee ‘’ akkuma jedhee jechuudha.

Kanaaf akka ta'uuf malutti dubbisuuf ,sa'aa adda ba'e adda baasaatii ramadaa,gara baratame kutaa dubbisa keessanii dhaquu irraa hin dhibaa'inaa,ibsaa kutichaa

akka ta'utti ibsaa,qilleensisaa kan ukkaafme,kan nama jeequ,kan o'u,kan qorru akka hin taane godhaa,mijaa'ina gar malee ykn humnaa olii keessa taatanii dubbisuu hin yaalinaa! 10 Faar 84:2

4.Karoora Baasaa

Qu'annaan macaafa qulqulluu milkaa'ina qabu harka caalaansaa barsiifata hojjetaa gaariin kan wal-qabatuudha.Gootummaa mamii hin qabneen eegalaa .Miirri keessan hamma kaka'utti turban hin eeginaa.Kanaa olitti dubbisa keessan eegaluu miira keessan kakaasaa,sababiinsaa macaafin qulqulluun ofiisaa miira keessan in kakaasa.Dhimma kanaaf,Je.Si.Raayile akka jedha :-'' hafuura qulqulluu dubbisuuf daandiin inni guddaan dubbisuudha,jechuun macaafa dubbsiuuf hawwuu, karoorsuu, yaaduu…. miti,furmaatinsaa ga'aan calluma jedhanii dubbisuu eegaluudha. Dubbisuu hineegaltan tanaan,na amanaa gama dubbisuun dhundhuma tokko illee achi hin siqixan.''

Dubbisuuf kan isn gargaaru qajeeltoo qabdu yoo ta’e, dursitanii dubbisuun gochaan raawwadhaa.Dhugaatti akkamitti akka dubbistan karoora hin qabdan yoo ta’e macaafa qulqulluu gonkumaa dubbisuu hin dandeessan. Macaafa qulqulluu kutaasaa muraasa dubbsuu in dandeessu,kana jechuun guutunnaa macaafichaa ta’uudhiisuu danda’a. Ta’us yaada waliigalaa kutaa dubbistanii qabachuu dhabuudhaan isa baayyee barbaachisaa ta’e bu’aa muuxannoo dubbisaa dhabdu.

Kitaaba gabaabduu kan dhumatti karoora dubbisaa jira, akka ta’utti hordoftanii itti yoo fayyadamtan waggaa tokko keessatti macaafa kakuu moofaa akkuma kana macaafa kakuu haaraa yeroo lama dubbistanii kan itti xumurtaniidha. Kun karoora fedhii olaanaa guutame ta’us guyya guyyaan yoo xiqqaate boqonnaa sadii dubbisuuf murannoon yoo kaatan hojemaata raawwatamuu maluudha. Karoora akka kana jiru hordofuun kan nama gammachiisuudha. Kanaan olitti karoora gurra guddisa fakkaatan fedhiin guutaman karoorfamanii gochaan milkaa’innisaanii ijaan iallallee beekuun dhugaadha. Abbaa wangeelaa beekamaa Jo Weesilii Ayati Saamuee;

Aneseleeyi,boqqoonnaa diddam macaafa qulqulluu guyya guyyaan dubbisuu kan eegale mucaa waggaa 5 fi 6 ta'ee utuu jiruu ti.Waanti ajaa'ibsiisaan isa kana :- barsiifatasaa kana bara jireenya isaa keessatti hojiitti jijjiiree jira!

Artar piinki hiriyaasaaf xalayaa akkas jedhu barreessee ture:-

'' Bara dubbisaa jalqabaa ….. macaafa qulqulluu koo marsaa sadiin dubbiseen ture (innis guyyaa guyyaan macaafa kakuu moofaa boqonnaa 8 fi kakuu haaraa boqonnaa 2 jechuudha). Brsiifata dubbisa koo kana waggoota kudhaniif utuu addaan hin kutin raawwachuun of yaadota macaafa qulqulluu walitti hidheen jira, kun ta'uu kan danda'uuf daandii walitti fufiinsa qabuun barsiifata dubbisaa eeguun qofa dha.'' 11

Karoora akka kanaan jiruun keessa of galchanii utuu hin dadhabin kan ciman kirstiyaanotin bara nuti amma keessa jirruu muraasa. Barreeffama gabaa kana gara dhumaatti karoora dubbisaa dhiyaate namoota tokko tokkoof miti baayyee kan dadhabsiisu ta'ee itti mul'ata,utumallee akka waldaa kirstiyaanaa tajaajilaa fi geggeessaan barbaachsaa

ta’ee jechuudha.Kakuu moofaa irraa kutaa tokko fuutanii dubbisa dhuunfaa keessan irraa baaftanii sadarkaa maatiitti qu’achuu yoo murteessitan humna keessan yerichaa keessaa qu’annaa bu’a qabeessaaf sagantaa ittifayyadamtan jechuudha.

Keessumaa maatiidhaan macaafa qulqulluu keessan maadiin nyaataa keessan erga ka’ee booda dubbisuun barsiifta gaariidha. Gocha miseessonni maatii hundumtuu raawwatan utuu ta’ee gaariidha.Barsiifata kana karaa caalaa ta’een ittfayyadamuuf miseensonn maatii hundumtuu fuulduraa macaafa qulqulluu utuu qabaate filtamaadha. Haala kanaan yaadin namaa gara iddoo biraa deemee akka burjaajofneefi tokkoon tokkoon namaa kutaa dubbifame irratti xiyyeeffatee akka mar’atu taasisuun in danda’ama.Barsiifata akka kanaa kan barbaachisu waa’ee dubbisichaa kutaa ijoo ta’e hunduma biratti hubannoo yeroo jiraatuudha.

Karoora kana yeroo hordoftan gardhumaatti hordofaasaa fi kan beekame gorsa Si.ECH. Siprjiinii tilmaama keessa galchaa :-

‘’Tajaajilaa hundumtuu macaafa Maatiyuu Heenarii yoo xiqqaate al-tokko of eeggannoon dubbisuutu irra jira. Kolleejjii yeroo baatan baatilee 12n itti aanan kitaabicha barbaaddanii akka dubbistan isin jajjabeessa. Jalqabasaa irraa jalqabdanii keessa darbuun lafa gaarummaa sana Daanirraa haga Beersaabeehi imaltanii raawwattu. Qabxiisa kan irratti qabattan of-bira kaawwattanii ergadubbistanii dhuma kan hinqabne –lallaba lakkoofsaafi safara kan hin qabne keessaa baastu, yeroosaa eegee lafa keessaa akka achii ol danfuufi Waaqaafi lafa akka aguuge gurmuu yaadota danuu naannawaa keessan in to’ata.

11 Leeter of E Dabliwuu.Piinki (Eedanbergi :- Baner Of Tiruuzi ,1978 kan maxxanfame) fuula 23

12 Leekicheersi to Mayi Situudanti (Eedanbergi :-Baner of tiruuzi ,1987 kan maxxanfame),fuula 661-2

Karoorichi karaa adda ta’e kanaan qabamee hojiirra yoo oole ,fakkeenyaaf Amajjii 7 irraa dhuunfaa keessanitti uumama boqonnaa 7 fi 8 qu’achaa jirtu yoo ta’e ,fi Wangeela Maatiyoos sadarkaa maatiitti nyaati erga

nyaatamee booda dubbisuu yoo eegaltan,guyyaa biraa Maatiyuu Heenarii macaafa Iyyoob boqonnaa 11 irraatti ibsa inni laate dubbis.Ta'us kaayyoon dubbisuu keessanii baayyee dubbisuu ykn dubbisuu dhiisuu keessanii ta'uu hin qabu.Kaayyoo ta'uu kan qabu Waaqayyoon beekuudha. Kanas kan goonuuf yaada qalbii keenya tasgabbeessuuf ykn ajaja soortuu keenyaa raawwachuuf ta'uu hin qabu.Ta'u macaafa qulqulluu dubbisa keenya itti fufuuf fi keessa seenuuf keessumaa yeroo jalqaba keenyaatii jajjabeessuun soortuu keenyaa nuhin gargaaru jechuun hin danda'amu,ni gargaara. Fakkeenyaaf walitti qabamin sun fiigarii –baafata karooraa fuudhee miseensota hundaaf ibsuu in danda'a.Fillannoo dubbisaa inni tokko kutaa dilbataaf ramadame ta'uu danda'a,kunis yoo xiqqaate hoji maata baatii tokkoof itti fufuu kan danda'u dha.Weelsitti ijoollee waldaa kirstiyaanaa biratti waan barsiifatame tokkotu jira,innis ijoolleen tobeedhaa haga torbeetti kutaa macaafa qulqulluu lapheetti qabannaan akka qayyabatan taasisa,achii guyyaa dhalachuu Gooftaa isa irratti qophaa'an ijoolleen akka dhiyeessan in taasiafamu.Torbee torbeen luqqistoota dhiyaachaaa turan keessa filachuun dhiyeessuu danda'u.

Karaa kamiin iyyuu ta’ee karoora nuuf dhiyaate kan itti fayyadamnu fedha dhuunfaa keenyaf, al-tokko bakka teenyetti ala lama ykn sadii boqonnaa macaafa qulqulluu inni tokko ergaa guutuu ergmaa isa tokkoo dubbisuuf karoora karoofachuu qabna.Sagalee Waaqayyoo bal’inaan kan hindubsine yoo ta’e gonkumaa hubachuunii kan hin dandeenye waantota baayyee gatiinsaanii ol-ka’aa ta’e jiru.15. Sararoota qofaa dubbisnee yaada rime barreessaa ykn yaada ijoo akka argannetti lakkoofnee gara duubbatti jennee kandhiifnu macaafin hin jiru.Macaafa qulqullaawaa kan ta’e sochii yaadaa arguuf fi hubachuu, macaaficha uumama irraa haga mul’ataatti akka ta’uuf malutti dubbifamuu qaba.Kirstoyaanni haala kanaa gad ta’een dheebuu ba’uu hinqabu.Kutaa muraasa macaafa keessa fudhatee dubbisuu qofaan macaafa qulqulluu keessa ogummaa waliigalaa argachuun hinndanda’amu. Yaadin macaafaa caalamaatti ifatti mul’achaa kan dhufu hamma of-eeggannoon dubbisan irratti hundaa’eeti. Kanaaf tooftaan ittiin macaafinni dubbifamu qophaa’uu qaba.Tooftaan dubbisaa inni tokko gabaajee afaan ingiliffaatiin “”Esi-kiwu-siri-Ari’’ Esi irra fiiganii dubbisuu,Kiwu –gaafachuuf,Siri Ari ykn miiltoon sadan

afaan ingilizii duraa duubaan 1ffaan Ari dubbisaaf ykn dubbisuu,2ffa Ari lrikoolari ykn yaadachuuf akkasumas 4ffaa Ari lariiviyuu keessa deebiif bakka bu'uun kan dhaabbataniidha.Macaafa qulqulluu kutaan haaraan tokko dubbisuu yeroo eegallu ,gara olii barreeffama macaafachaa qayyabachuu hojii keessan isa tokko taasisaa.Wiiliyam Heendeerikiseen guutummaa macaafa qulqulluu irratti qu'annoo garafaa barreesseera (Ivaanjeelikaal pireesi) ,akkasuma heerviinigil eli jeenesan (muudi Pirees)fi Ugeenyy meerilli(beeker) '' qu'annoo garafaa kakuu haaraa hojjetteera.Je Giryysham macheeni gamasaan wixinee macaafa kakuu haaraa kakuu haaraa ogubarruu seensaa fi seenaa (faajjii dhugaa) mata duree jedhuun barreffama xiqqoo qopheesseera. Rakkoo yaadachuu qabdu yoo ta'e kutaa qu'atame guyyaa tokko dursaatii irra deebi'uun dubbisaa.

Sadarkaa lammaffaatti ,yeroo dubbistanitti dubbisa dubbistan irratti gaaffii gaafadhaa:- ''Dubbisi maali kan jedhu'' jechooti kun lamaan hiiki isaanii maali?'' sagalee Waaqayyoo ilaalaa jirraa, tokkoon tokkoon qubee qeenxeen filmeeti galee. Kanaaf tokkoon tokkoon qubee

kaayyoofi erga-qabeessaa ta'ee akka gale hubannee dhiyaannaa keenya isa hubachuuf dharraa ta'uun dirqama nutti ta'a. Kaka'umsa of-eeggannoon guutame akka kanaan eegallee hiika ergichaa maal ta'uu akka danda'u in gaafanna.Tarii kutaa dubbisnuun Waaqayyoo biyya lafaa irraa ykn Waldaa kirstiyaanaa waliin falmii inni qabu dubisneerra ta'a, dubbisa keenyaan Waaqayyo akka ergaatti dabarsuu kan barbaade yaadi ijoon maala akka ta'e gaafachuun barbaachisaadha. Dandeettii hubachuu Waaqayoo nuuf kenne hundumaa fayyadamnee hubachuuf yaalii gochuutu nurraa eegama.Hiika jechoota kanneenii akkaataa gaalumsa isaanii utuu gadhindhiisin hubachuu barbaadina, fakkeenyaa macaafa kakuu haaraa yeroo hundumaa amantiidhaan malee sababa amantii jeroo jedhu maal jechuu barbaadameeti ?

Cuuphaa Kirstoosiin ta'e kan nutti himu maali? Waaqayyoo sagaleesaa namoota barreessaniif sagaleesaa yeroo laatetti of eeggannoo guddaa taasiseera,kanaaf yaadasaa akka hindogoggoreefi hubachuuf yeroo jennu sagaleesaa of eeggannoon dubbisuun kan nurrajiru. Kanaaf yeroo qayyabannaa dabtara qabsiisa ittiqabattan

,kitaabota ibsaa kan itti laatamuuf itti hubatamu fi hiika jechoota qabaachuun dirqama ta'a.Knaan olitti qayyabannaaf kan tolu akka hiika jechootaa fi ibsootaa…. jiraachuu qabu.Ergaan bakka kana jiruu fi dhimmi falmisiisaan bakka kana jiru maali?

Gaaffilee akka kanaa faayidaa guddaa qabu.Gara kutaa dubbisa kootti yeroon dhiyaadhu gaaffileen danuu qabanne ta'uu qaba ,isasa taanaan hiika isaa beekuufi jaala'annee galuu qabna. Yaada muraasa yaada qeenxee kutaa dubbisaa sana utuu hin taane yaada kutaa dubbisaa sanii guutummaan guutuutti jechuudha, akkasumas hubachuuf haga danda'ame carraa gargaarsa kan hin barbaadine hundumaan fayyadama.

Sadaffaa ,dubbisa yeroo dubbisnu yaadicha jireenya keenya keessatti raawwachuuf kutannoo jiruun ta'uu qaba.Akka dubbisaatti dubbisaaf yeroon taa'u dudda duubi koo,dhibbaan jireenyaa,dhiphina,rakkinootafi waantota jedhaman jechuun fayyadama jechoota hundumaa akkauma jiranitti ta'eeti, egaa sagalee ani qayyabadhu kun jireenya koo waliinakkamitti wal kan argu?

Sagaleessaa keessatti kan baradhu jireenya amantaa jira laataa? dOgoggooratoo koo ani sirreeffadhu anaan eeraa jira laataa? Waaqayyoo waa'ee cubbuu na akeekkachisaa kan jiru mallattoolee akeekkachiisaa dubbisa koo irratti argeera laataa? Waa'ee koo waan inni waadaa naaf gala jiru jiraatinnaa? Sagalee maaliitiin kan inni natti dubbachaa jira ifannaadhaanii? Gorsaanii? ykn sagalee na jajjabeessuun ,sababan chillaa jehdheef gocha koo natti himaa jiraa?jireenya koo guyya guyaa ilaalchisee sagalee keessatti qajeeltoo kan naaf ta'u naaf eeraa jiraa ta'aa? Yeroon sagaleesaa dubbisu dursee hiikasaa barbaadaa waa'ee sagalichaa sammuu koo keessa deddeebisaa deebii ittan laadhaa.Kutichi garuu walii galaan miira waa'ee fakkatu in dubbataa.Waa'ee kutaa kanaa waanti natti dhaga'amu maali? Deebiin miirawaa koo maalfakkaata? Gammachuudhaa ? Sodaatu natti dhaga'amaa ? Sagaleen kun yeroo kana maal naan jechaa jira? Ergaan sagalichaa maali ?

Sadarkaa arfaffaatti, kutaasana keessa deebi'aa . Dubbin dubbistan maal akka ta'e deebitanii yaadachuuf yaalii godhaa. Fakkeenyaa kutaa sana yeroo dubbistan barumsi

kutaa kanaa fi ergaa barreessaa turtan yoo ta'e, hagamsaa lapheetti qabattanii yaadattu? yeroo yaaadattan hagam sammuu keessan keessatti akka qabattan isinitti dhaga'ama ?

Sadarkaa shanaffaa, kutaa filattanirratti irra fiiguun ittibubu'uun qorannoo geggeessaa. Irra deebitanii kuticha gad fageessitanii dubbisuun barsiisa sirrii ta'uu mirkaneeffadha.

Tooftaa dubbisa garagaraa Es-Kiwu-Sir-Ari jiraachuu danda'u.Kanaaf barsiifata dubbisa keenyaa tokko keenya tokko keenyaaf garagalcha ykn walfakkaataa ta'uu hin qabu.

Qabsiisa yaadannoo fi qalama harkatti qabachuun qayyabachuu in jaalattu ta'a,sababiinsaa barreessuu ‘’ nama sirrii nama taasisa ‘’(Firaansiis beekan).Macaafa qulqulluu tokko irratti xiyyeefachuu bakkeewwan itti hin barrreeffamin oliifi gadii ykn bitaafi mirgaa macaafa qulqulluu irratti qabsiisa utuu barreessitanii ,yaadanno irraatti haluu dibee kan mul'isu haayilaayiti kan godhu qabattanii kutaa macaafa qulqulluu filataman mallattoo

itti gootu,kun hundumtuu caalmaan isaa kan dubbisneefi dhimma ta'e tokko kan irraa baranneefi kan itti fayyadamne kutaalee macaafa qulqulluu kutaa isa kami bakka kamitti akka jiran yaadachuu sammuu keenya keessatti became akka hafu yaalii taasifnuudha.

Qorannoo macaafota qulqulluu fi haala ofeeggannoon guutameen gad fageessanii dubbisuu ol-guddatee waan beekinuufi kan tilmaamnuun ol kan ta'e jireenya mataa keenya irraatti barsiifta gaarii dha. Guyyaa tokko tokko akka barbaaddan gochuu yeoo dadhabdan illee abdii hin kutatinaa,'' mudhikuu baannus yeroo isaatti inuma haammanna hojii gaarii hojjechuu irraa hindeebinu,''

Xumura irratti ,kutaalee kitaabota macaafa qulqulluu waa'ee waa'ee dubbisuu dubbatan irratti yeroo gabjechuu fudhachuun karaa ayyaanaa barbaachisaa ta'us dhimmichi calluma jechuun ilaalamaa jira. Boqonnaa tokko ariitiin dubbisuu irra luqqistuu tokko xiinxaaluun yeroo fudhachuu wayya. Boqonnaa sadii dubbisuu luqqistuu tokko gad fageessuun yaaduu hin danda'amu.Luqqistuu tokko filadhaa,tarii yaadachuuf akka isin gargaaruuf waraqaa cittuu irratti barreessuun qabachuun irra

deddeebi'uun ilaalaa ,barsuufati akka kanaa guyya guyyaa taasisuu sagaleesaa dabarsuuf gargaara,'' bineeladoonni akkuma isaan waan sooratan alanfatan,namin waan dubbise gab-jedhee xiinxalanii yaaduu gaariidha.''

5. Ilaalcha gaarii ta'e kunuunsuu

1ffaa .Beekaa Ifa gaanii keessaa ta'uun maal akka ta'e beekaa.Yihuudotin bara Yasuus Kirstoos turan macaafa qulqulluu in sakatta'u turan, kutaaleen macaafa qulqulluu baayyatan lapheetti qabachuuf gatii baasaa akka turan hubadhaa.:-

'' Bariisonni Yuhodotaa barumsooti amantaa lapheetti akka qabatamu darn barbaadu.Barsiisi isaan akka ta'utti sammuufi onneesaaniitti akka hafuuf yoo xinnaate si afur irra deebi'uu qabu.Erga ta'e Yuhuudotin jecha nama bashananniisu tokko qabu:- si a'a dhibba tokko irra deebi'ee kan dubbise kan dhibba tokkoofi tokko dubbise waliin walbira hinqabanu jedhu,

13. Gal.6:9

14.E.Dabliwuu.Piiniki,Si Piinki Leetars ,fuula 24-25 faarsaa 119:105n akkamitti akka irradeddeebi'u fakkenyaan kaa'eera:-''dubbiin kee miilla koof ibsaadha,daandii koo irraattis in ifa.'' Jedha.Kitaabin xiqqoo yaada kanaaf deggersa laati kitaabin Eeedimandi Pi Kiloowunimi dubbisaa,mata duree Kirstyaan miditetishii jedhu (Riijiniti Kollejjii Publishiingii)(abbaan dhibba tokko fi tokko in caala jechuu isaaniti.) Barsiisaan barnoota amantaa Yuhuudii Raabii Pereedaa barataa dadhabaan si a'a dhibba afur irra deddeebi'ee akka dubbisu dieqama itti ta'a! kutaan dubbisaa tokko onnee dubbisaa keessatti kan taa'u deddebitee dubbisuu qofaan, haala ga'aa ta'een deddeebi'ee yoo dubbisne isa booda kansaa ta'a,faayidaaf in oolfta.

Haata'u garuu barsiisonni Yuhudotaa ogummaa macaafaota qulqullaa'oo hundaa haaqabataan malee barumsa Yasuus dhaga'anii gara isaa gara galuu waan dadahbaniif jireenya barabaraa irra darbaniiru.Waa'ee ogummaa macaafota qulqulla'oo ta'aniitti mudaa kan hin qabne barsiisonni Kirstoosiin amanuu irratti deebii sirrii ta'ee deebisuu hin dandeenye.Sagalee Waaqayyoo

qu’achuu qofti galma miti,qayyabannoo keenyaan hiikaa isa sirrii ta’e argachuun xumura qayyabannaa keenyaa ta’uu hin qabu.Namin tokko ogummaa dhokisaa sagalichaa hundumaa qabatee homaas kan hin taane ykn akkasumaan ta’ee hafuu danda’a. Sirna hafuuraawaatiin guddaa kan ta’e abbaa ogumaa kan ta’efi namoota danuu biratti dhugaa kan ba’ameef liihiqota ta’anii Waaqayyoof keessuummaa ta’uu danda’u.Ogummaan macaafota qulqulluu kutaa kutaan gara seeneffamuuf gara Kirstoositti tokkumaa jabaatefi gara kadhata gad fagootti kan nafide ta’aa? Badhaasin qayyabannoo macaafa qulqulluu macaafin qulqulluun kan dubbattu Yasuus Kirstoos waliin walarguudha, walta’uufi waliigaluu yeroo dandeessu qofaadha.

2ffa. Basha’uu, karoora kana qabachuun macaafa qulqulluu dubbisuu yoo eegaltan milkaa’ina ajaa’ibsiisaatu itti dhufa, haata’u hafuura homaa hin kennamnefi haala dhiyaannaa of-dhiibuun yoo raawwattan bu’aansaa baayyee hin ta’u.Kanaaf murtoo cimaa amansiisaa barbaada,haata’u waanti beekuun isinirra jiru yoo jiraate macaafa qulqulluu guyyooti isin

hin dubbisne jiraachuu akka danda'andha. Dhukkubsattanii macaafa qulqulluu dubbisuu isin dhibuu guyyaan danda'u in jiraata. Jireenya keenya keessatti waantoti karaa hinsirranneen deemanii nuti karaa hin eegineen dhiphina keessa galuu dandeenya. Lafa onaa hafuraafi kaka'umsa hafuuraa shaaakammaa'aa keessa yeroo seennu fi waan Waaqayyoof hadhooftuun keenya dhangala'uun achumaan haga dhumaatti yeroon baduu injiraata.Yeroo kanatti waanti isin yaadachuu qabdan yoo jiraate karoorri qayyabannaan macaafa qulqulluu karoora nam-tolchee ta'uusaati. Sagalee Waaqayyoo gama qayyabachuu shaakalaaf akka isaangargaaruu ta'ee kan walitti qindaa'eedha.Hubadhaa ,dantaan keessan macaafa qulqulluu guyya guyyaan qayyabachuu irratti kanhundaa'e miti.Dantaan keenya kan hundaa'e Yasuus Kirstoos isa dhla namaaf jedhee dhufe ,

15. Edimandi Pi,Kilowuni,Kistiyaan Mediteeshin ,fuula 23 16 Fil.3:14

Jiraachuu,du'uu fi du'aa ka'uu isaa irratti dha.Guyyaa dubbisa macaafa qulqulluu gyyaa tokko nauraa hafe jettanii yaalii akkasumaanii keessa hin seeninaa.Dubbisa

keessan isa itti aanu tasgabba'aa dubbisaa.Sababa maal nadhibdeedhaan yeroo dabarsitaniitu yoo ta'e , dubbii ijoon maali yoo jenne , barsiifata kitaaba dubbisuu keessan deebisuu dha.Karoora kan hordoftanii yeroo dubbistan dhiphina haaraa keessa hin galinaa ,humna hafuuraa keessan muraasa ta'uu yoo hubattan miira balleesse jedhu keessa hin seeninaa.

3ffaa.**Dhiifama kan godhu ta'aa :-**Waantoti karaa nuti hin eegine yeroo nujalaa walxaxaniifi yeroo dhiphinatti qabamnuun rakkoo jireenya kirstaanummaa keenya akkuma duraanii ta'uu dhabuu numudata,yeroo kanatti dantaa keenya gaaffii keessa galchuu dandeenya, dhugaatti Kirstoositti in amanna kan jedhu nuqoruus in danda'a.Jireenyi kirstaanummaa –jireenya kirstaanummaa dhugaa daran walxaxaadha, faarfataan sunis kan jedhu isuma kana.Dhuga ba'iinsa Waaqayyoo waa'ee gammaduusaa nuuf faarfataa kan ture,yeroo biraa ammo miillotisaa yeroo gufachuuf jedhan nutti hima , ‘'ani garuu miilli koo yeroo gufatan deemisa kootiin kufuuf xiqqootu nahafe.Macaafa qulqulluu dubbisuun akka haala qilleensaa meeshaan teermoomeetiri jedhamu

safaru nuti Waaqayyo waliin walittidhiyeenya qabnu madaala ,dubbisuun keenya garuu qulqullummaa keenyaaf murteessaa miti.Labsiin Waaqaayyoo Yasuus Kirstoositti kan amanan hundumatuu fi kan amanana qofi akka qulqullaa'an dha.Yeroo hundumaa macaafa qulqulluu dubbisuun keenya isa qulqulluu ta'e ayyaana Waaqayyoof mirkaneessa miti.

Macaafa qulqulluu kan dubbsinu jireenya kirstaanumaa hubannaa dhuma hinqabne f agarsiisfttu ta'etti guddachuufdha. Kna dubbisnu cubbamoota ta'uun kan amanan araarri Waaqayyoo hagam akka ta'e caalmaatti beekuufdha.Gara Waaqayyootti yeroo dhiyaannu ''Waaqaayyo ammas sagalee cabseen argame ,akka ta'utti jaalachuu ofiikoo arge,kanaaf baayyee gaddeenra.''Yeroo jennuun,battaluma sana cubbuu koo dhiifama argata,cubbuu koo gara galaana araaraatti gata,kan gatus akka hin yaadatamneefdha. Ofii keenyaafis dhiifama gochuu qabna, yeroo akka kanaa mataa keenya miira balleessuun of qabuu hin qabnu,keessumaa immoo kirstoyaaaton qarreefi qeerroon akka kana gochuu hinqabnu.Yeroo darbe macaafa qulqulluu keenya chillaa

waan jenneef kaka'umsaan macaafa qulqulluu dubbisuu gatii macaafa qulqulluufi kaayyoo dubbisa keenyaa gad xiqqeessa.

4ffaa Kan garraamii ykn gaarumman qabu ta'u.፡- guyyaa tokkotti ,baatii tokko ykn waggaa tokkotti macaafa qulqulluu ofeeggannoon beekuu yaada jedhuun kaka'uun hin dubbisin.Yeroo hunudumaa macaaf dubbisuutti yeroo dhiyaattu wanti hibboo sitti ta'uu danda'u akka jiru sammuutti yaadaa dubbsuutti dhiyaadhaa.Waanti hundumtuu akkuma waan miinjaala irra fuuladura kee taa'ee argamutti hin yaadinaa.Namooti Waaqayyoo gurguddoon tokko tokko waan ittiin beekaman yoo jiraate yeroo hundumaa macaafa qulqulluu dubbisuutti yeroo dhiyaatan nama homaa hin beekine garraammii ta'uun itti dhiyaatu.Ergamaan Pheexiroos akkuma jedhe ergaa Phaawuloos keessatti huabchuuf waantoti namatti ulfaatan tokko tokko turaniiru.Anis dhimma ulfaatina ergichaa darbee darbee waan natti dhaga'amuuf ergamaa Pheexiroos ergaasaatti waa'ee waan itti ulfaatee kaasuu isaaf nagammachiiseera. Kanaaf, sagalee Waaqayyoo yeroo dubbistan yeroo

hundumaa olka’iinsa miira keessanii ykn nagaan guutamuu naaf ta’a jettanii hin yaadinaa. Ayyaana Waaqayyootti barsiifata akka kanaa darbee darbee shaakaluu dandeessu, yeroo tokko tokko garuu utuu dubbistaniis ta’e erga dubbistanii booda deebisa miiraa keessa keessanii isinitti dhaga’amuu dhissuu akka danada’u hin irraanfatinaa.

Sagalichi garuu yeroo hundumaa onnee fi sammuu keenyatti akka deddeebi’uu heyyamaa,kunis baraa hamma baraatti kan fufiinsaan shaakala ykn barsiifata deemu haata’u.Adeemsa kana keessaatti yeroo ta’e tokkotti utuu hin yaadin ilaalcha keessaniin ,kan ilaaltaniifi amala keessan irratti jijjiirama dhumaataa argitu.Haata’u dhimma jijjiirama keessanii isinis namoota hubattan ilaalanii ilaalanii erga xumuramee booda ta’uu danda’a. Sababiinsaa isin waa’ee mataa keessanii kan isin dhaga’u ofii keessanii hagam quxisuu akka taatan isinittii dhaga’ama, sababiinsaa sagalee Waaqayyoo dubbisaa yeroo deemtan macaafin qulqulluun Waaqayyo haala ajaa’ibsiisaa daran guddaa akka ta’ehubachaa deemtu.Kaka’umsa dabalee hamman hindubbisnetti

jedhuun ugguramtanii dubbii sagalee Waaqayyoo qu’adhaa,isa booda macaafa qulqulluu isin barbaachisuu dhiisuu danda’a .Sababiinsaa guyaa du’aa yeroo fooniif lubbuun adda baatu,macaafin qulqullooti ta’a akka baroota foonii jirataniitti dubbisuun hin danda’amu,yeroo dubbistan macaafa qulqulluu itti jiraattan Yasuusiin akka duraanii hindubbistan, sababiinsaa yeroo sana gara mana keessan isa barabaraatti isinfuudhuuf dhufa . 182Phe.3:16

JANUARY / AMAJJII

1	Uumamaa	1	Iyoob	1,2	Maatewos	1,2
2		2		**3**		**3,4**
3		3		4,5		5
4		4		**6,7**		**6**
5		5		8		7,8
6		6		**9,10**		**9**
7		7,8		11		10
8		**9,10**		**12**		**11**
9		11		13		12
10		**12**		**14**		**13**
11		13,14		15		14
12		**15**		**16,17**		**15**
13		16		18		16,17
14		**17**		**19**		**18**
15		18		20		19
16		**19**		**21**		**20**
17		20		22		21
18		**21**		**23,24**		**22**
19		22		25,26		23
20		**23**		**27**		**24**
21		24		28		25
22		**25**		**29**		**26**
23		26		30		27
24		**27,28**		**31**		**28**
25		29		32	Ibrootaatti	1
26		**30**		**33**		**2**
27		31		34		3,4
28		**32**		**35**		**5**
29		33		36		6,7
30		**34**		**37**		**8**
31		35		38		9

FEBRUARY / GURRAANDHALA

1	Uumamaa	36	Iyoob	39	Ibrootaatti	10
2		**37**		**40**		**11**
3		38		41		12,13
4		**39**		**42**	Yaaqoob	**1,2**
5		40	Faarfannaa	1,2		3-5
6		**41**		**3,4**	1 Phexros	**1**
7		42		5,6		2,3
8		**43**		**7,8**		**4,5**
9		44		9	2 Phexros	1-3
10		**45,46**		**10**	1 Yohannis	**1,2**
11		47,48		11,12		3
12		**49,50**		**13**		**4,5**
13	Baiuu	1,2		14,15	2/3 Yohannis	
14		**3,4**		**16,17**	Yihudaan	
15		5		18	Maarqos	1
16		**6,7**		**19**		**2,3**
17		8		20,21		4
18		**9**		**22**		**5**
19		10,11		23,24		6
20		**12**		**25**		**7**
21		13,14		26		8
22		**15**		**27,28**		**9**
23		16,17		29		10
24		**18,19**		**30**		**11**
25		20		31,32		12
26		**21**		**33**		**13**
27		22		34		14
28		**23**		**35,36**		**15,16**
29		24,25		37,38	Roomaa	1,2

MARCH / BITOOTTESSA

1	Baiuu	26,27	Faarfannaa	39	Roomaa	3,4
2		28,29		40		5,6
3		30		41		7,8
4		31,32		42,43		9,10
5		33,34		44		11,12
6		35		45		13,14
7		36,37		46		15,16
8		38		47,48	1 Qorontositti	1,2
9		39		49		3,4
10		40		50		5,6
11	Leewwotaa	1,2		51,52		7
12		3,4		53,54		8,9
13		5		55		10,11
14		6		56		12-14
15		7		57		15
16		8,9		58		16
17		10		59,60	2 Qorontositti	1,2
18		11,12		61,62		3
19		13		63		4,5
20		14		64		6,7
21		15		65,66		8,9
22		16		67,68		10
23		17		69		11,12
24		18,19		70,71		13
25		20		72	Galaatiyaatti	1,2
26		21		73		3,4
27		22		74		5,6
28		23		75,76	Efesoonitti	1,2
29		24		77		3
30		25		78		4
31		26		79		5

APRIL / CAAMSAA

1	Roomaa	27	Faarfannaa	80	Efesoonitti	6
2	Lakkoofsaa	1		81	Filiphisiiyusitti	1,2
3		2		82		3,4
4		3		83	Qolosaayis	1,2
5		4		84		3,4
6		5		85	1 Tasaloniiqeetti	1,2
7		6		86		3,4
8		7		87		5
9		8,9		88	2 Tasaloniiqeetti	1-3
10		10		89	1 Ximotewositti	1,2
11		11,12		90		3,4
12		13		91,92		5,6
13		14		93	2 Ximotewositti	1,2
14		15		94		3,4
15		16		05	Tiitoositti	1-3
16		17,18		96,97	Filemonitti	
17		19		98	Luuqaas	1
18		20		99,100		2
19		21		101,102		3
20		22		103		4
21		23		104		5
22		24		105		6
23		25		106		7
24		26		107		8
25		27		108		9
26		28		109		10
27		29,30		110		11
28		31		111		12
29		32		112,113		13,14
30		33,34		114,115		15,16

MAY / EBLA							JUNE / WAXABAJJII						
1	Lakkoofsaa	35,36	Faarfannaa	116	Luuqaas	17	**1**	Iyaasuu	6	Faarfannaa	147	Yohannis	6
2	Keessa Deebii	1		117,118		18	**2**		7,8		148		7
3		2		119;1-24		19	**3**		9		149,150		8
4		3		119:25-40		20	**4**		10	Fakkeenyaa	1		9
5		4		119:41-64		21	**5**		11,12		2		10
6		5		119:65-80		22	**6**		13		3		11
7		6		119:81-104		23	**7**		14		4		12
8		7,8		119:105-120		24	**8**		15		5		13
9		9		119:121-136	Ergamootaa	1,2	**9**		16,17		6		14
10		10		119:137-160		3,4	**10**		18		7		15,16
11		11		119:161-176		5	**11**		19		8		17
12		12		120		6,7	**12**		20,21		9		18
13		13,14		121,122		8	**13**		22		10		19
14		15,16		123,124		9	**14**		23		11		29,21
15		17,18		125,126		10	**15**		24		12	Mul'ata	1,2
16		19,20		127,128		11,12	**16**	Aboota Firdii	1,2		13		3
17		21		129		13	**17**		3		14		4,5
18		22		130		14,15	**18**		4,5		15		6
19		23,24		131		16	**19**		6		16		7,8
20		25		132		17,18	**20**		7		17		9,10
21		26,27		133		19	**21**		8		18		11,12
22		28		134		20	**22**		9		19		13
23		29		135		21,22	**23**		10		20		14,15
24		30		136		23,24	**24**		11,12		21		16
25		31		137		25,26	**25**		13.14		22		17
26		32		138		27	**26**		15		23		18
27		33,34		139		28	**27**		16		24		19
28	Iyaasuu	1		140,141	Yohannis	1	**28**		17		25		20
29		2		142,143		2,3	**29**		18		26		21
30		3,4		144		4	**30**		19		27		22
31		5		145,146		5							

JULY / ADOOLLESSA							AUGUST / HAGAYYA						
1	Aboota Firdii	20	Fakkeenyaa	28	Maatewos	1,2	1	2 Saamu'el	6	Isaayaas	23,24	Ibrootaatti	12,13
2		21		29		3,4	2		7		25,26	Yaaqoob	1,2
3	Ruut	1		30		5	3		8,9		27		3-5
4		2,3		31		6	4		10		28	1 Phexros	1,2
5		4	Lallabaa	1,2		7	5		11,12		29		3
6	1 Saamu'el	1		3,4		8	6		13		30,31		4,5
7		2		5,6		9	7		14		32	2 Phexros	1-3
8		3		7		10	8		15		33	1 Yohannis	1,2
9		4,5		8,9		11	9		16		34,35		3,4
10		6,7		10		12	10		17		36,37		5
11		8		11,12		13	11		18		38,39	2/3 Yohannis	
12		9	Weedduu	1,2		14	12		19		40	Yihudaan	
13		10		3,4		15	13		20		41	Maarqos	1
14		11,12		5		16,17	14		21		42		2,3
15		13		6,7		18,19	15		22		43		4
16		14		8		20	16		23		44		5
17		15	Isaayaas	1		21	17		24		45		6
18		16		2,3		22	18	1 Mootota	1		46,47		7
19		17		4		23	19.		2		48		8
20		18		5		24	20		3		49		9
21		19,20		6		25	21		4		50,51		10
22		21		7		26	22		5		52,53		11
23		22		8		27	23		6		54		12
24		23		9,10		28	24		7		55		13
25		24,25		11,12	Ibrootaatti	1,2	25		8		56		14
26		26,27		13		3,4	26		9		57		15,16
27		28,29		14		5,6	27		10		58,59	Roomaa	1
28		30,31		15,16		7	28		11		60,61		2
29	2 Saamu'el	1,2		17,18		8,9	29		12		62		3,4
30		3,4		19,20		10	30		13		63		5
31		5		21,22		11	31		14		64		6

SEPTEMBER / FULBAANA

1	1 Mootota	15	Isaayaas	65	Roomaa	7,8
2		16		66		9,10
3		17	Ermiyaas	1,2		11
4		18		3		12,13
5		19		4		14,15
6		20		5		16
7		21		6	1 Qorontositti	1,2
8		22		7		3
9	2 Mootota	1,2		8,9		4
10		3		10		5,6
11		4		11		7
12		5		12,13		8,9
13		6		14		10,11
14		7		15		12-14
15		8		16		15
16		9		17		16
17		10		18,19	2 Qorontositti	1,2
18		11,12		20,21		3
19		13		22		4,5
20		14		23		6,7
21		15		24		8-10
22		16		25		11,12
23		17		26,27		13
24		18,19		28	Galaatiyaatti	1
25		20		29,30		2
26		21		31		3,4
27		22		32		5,6
28		23		33	Efesoonitti	1,2
29		24,25		34		3
30	1 Seena Baraa	1,2		35,36		4,5

OCTOBER / ONKOLOOLLESSA

1	1 Seenaa Baraa	3	Ermiyaas	37,38	Efesoonitti	6
2		4		39	Filiphisiiyusitti	1,2
3		5		40,41		3,4
4		6		42,43	Qolosaayis	1
5		7		44		2
6		8		45,46		3,4
7		9		47	1 Tasaloniiqeetti	1-3
8		10		48		4,5
9		11		49	2 Tasaloniiqeetti	1
10		12		50		2,3
11		13		51	1 Ximotewositti	1,2
12		14		52		3,4
13		15	Faaruu Ermiyaas	1		5,6
14		16		2	2 Ximotewositti	1,2
15		17		3		3,4
16		18		4	Tiitoositti	1-3
17		19		5	Filemonitti	
18		20	Hisqi'el	1	Luuqaas	1
19		21		2		2
20		22		3		3
21		23		4,5		4
22		24		6,7		5
23		25		8		6
24		26		9		7
25		27		10		8
26		28		11		9
27		29		12		10
28	2 Seenaa Baraa	1		13		11
29		2		14		12
30		3		15		13
31		4		16		14

NOVEMBER / SADAASA

1	2 Seenaa Baraa	5	Hisqi'el	17	Luuqaas	15
2		6		18		16
3		7		19		17
4		8		20		18
5		9		21,22		19
6		10		23		20
7		11		24,25		21
8		12		26		22
9		13		27		23
10		14		28,29		24
11		15		30,31	Ergamootaa	1,2
12		16		32		3,4
13		17		33,34		5
14		18		35		6,7
15		19		36		8
16		20		37,38		9
17		21		39		10
18		22		40		11,12
19		23		41,42		13
20		24		43		14,15
21		25		44,45		16
22		26		46		17,18
23		27		47,48		19
24		28	Daani'el	1,2		20
25		29		3,4		21,22
26		30		5,6		23,24
27		31		7,8		25
28		32		9,10		26
29		33		11,12		27
30		34	Hose'aa	1,2		28

DECEMBER / MUDDE

1	2 Seenaa Baraa	35	Hose'aa	3-5	Yohannis	1
2		36		6-8		2
3	Izraa	1		9,10		3
4		2		11		4
5		3		12-14		5
6		4	Yo'el	1,2		6
7		5		3		7
8		6	Amos	1-3		8
9		7		4,5		9
10		8		6,7		10
11		9		8,9		11
12		10	Obaadiyaa			12
13	Nahimiyaa	1	Yoonaas	1,2		13
14		2		3,4		14,15
15		3	Miikiyaas	1,2		16
16		4		3,4		17
17		5		5-7		18
18		6	Naahom	1-3		19
19		7	Anbaaqom	1-3		20
20		8	Sefaniya	1-3		21
21		9	Haagee	1,2	Mul'ata Yohannisitti	1,2
22		10	Zakaariyaas	1		3,4
23		11		2,3		5,6
24		12		4,5		7,8
25		13		6,7		9,10
26	Asteer	1		8		11,12
27		2		9-11		13,14
28		3,4		12,13		15,16
29		5,6		14		17,18
30		7,8	Milkiyaas	1,2		19,20
31		9,10		3,4		21,22